

Socha sv. Josefa na Barejtové kopci

Číslo parcely: 260/3
Vlastník: Město Vysoké nad Jizerou,
nám. Dr. Karla Kramáře 227
Materiál: střednězrnitý arkózový pískovec
červeno-fialové barvy
Datace: Datace na dříku s reliéfy 1777

Kamenný sloupek na Barejtové kopci je datován na čelní straně rokem vzniku 1777. Vzhledem k tomu, že se jedná o barokní památku, je zcela zřejmé, že současná podoba neodpovídá původnímu záměru autora, což vyplývá z kompoziční nevyváženosti díla. Chybí dostatek grafického či fotografického materiálu, který by původní vzhled objasnil. Při porovnání této památky s dalšími podobnými v regionu, které vznikaly zhruba ve stejném období, je skladba kamenných dílů následující: soklový profilovaný blok, dřík s reliéfy, případně s textem a hlavice. Na hlavici mohla být osazena kamenná socha světce, kamenný kříž nebo litinový kříž. V tomto případě se jednalo pravděpodobně o sochu sv. Josefa.

V současné době můžeme pozorovat, že je sloupek staticky narušen pravděpodobně vlivem růstu kořenů stromů, které donedávna rostly v těsné blízkosti památky. Povrch sloupku je kompletně porostlý lišejníky, což vede k rychlé degradaci pískovce. Tento proces je patrný především u jemných detailů figurálních reliéfů. Reliéfy jsou cenné ukázky lidového sochařství regionu a jejich ztráty jsou nenahraditelné. Kupříkladu zobrazení sv. Isidora je v tomto regionu poměrně ojedinělé.

Vzhledem k dochovanému stavu a statickému narušení základu navrhuji kamenný sokl a podstavec transferovat do restaurátorské dílny, kde budou oba díly restaurovány. (Očištěny od biologických činitelů a to zejména agresivních lišejníků a biocidně ošetřeny. Všechny povrchy bude v tomto případě nezbytné zpevnit, kámen se drolí a dochází k výrazným ztrátám originálu. Chybějící místa budou doplněna v minerálním modifikovaném tmelu a v případě ulomených rohů pak minerálních tmelů s armaturami z nerezivějící oceli. Je možné, že bude nezbytné v rámci čištění kámen odsolit pomocí buničinových zábalů, což bude vyhodnoceno na základě analýz na koncentrace vodorozpustných solí.)

Osazení zrestaurované památky bude provedeno na nově zhotovený betonový základ opatřený hydroizolací. Chybějící části, kterými jsou hlavice podstavce a socha sv. Josefa navrhuji vytvořit zcela nové z přírodního kamene (arkózový pískovec červené barvy). Bude se jednat o hypotetickou rekonstrukci, jejíž charakter a způsob provedení je nezbytné přizpůsobit a odvodit od dochovaných blízkých památek jakými jsou socha sv. Jana Nepomuckého ve Staré Vsi (tato socha i podstavec vykazují asi nejblížší výtvarnou příbuznost, mohlo by se jednat o sochu od stejného autora – obě památky jsou datovány do roku 1777), či socha sv. Josefa při cestě na Sklenařice, v tomto případě by se jednalo o inspiraci tématem z roku 1764.

Podstavec sochy sv. Josefa na Barejtově kopci 1777

socha sv. Jana Nepomuckého ve Staré Vsi z roku 1777

Položkový rozpočet

	položka	cena
1	Transfer částí sloupku do restaurátorské dílny, výměna zkorodovaných čepů za nerezové, osazení	10 500
2	Čištění povrchů kamenných částí sloupku kombinací metod chemických i mechanických	11 500
3	Zpevnění degradovaných partií organokřemičitými zpevňovacími prostředky, injektáže prasklin	8 200
4	Doplnění chybějících míst v minerálním modifikovaném tmelu	10 800
5	Barevné retuše doplněných částí, fixace, hydrofobizace	8 500
6	Nová kamenná hlavice s profilovanou římsou	17 000
7	Rekonstrukce sochy sv. Josefa. Způsob provedení a výtvarný charakter bude odvozen od příbuzných sochařských děl v oblasti. Vlastní realizaci bude předcházet model sochy provedený v sochařské hlíně, realizace v přírodním arkózovém pískovci.	102 000
8	Nový betonový základ s hydroizolací	4 500
	Celkem	173 000

Dále je možné uvažovat o provedení sochy sv. Josefa ve výdusku, což je varianta méně finančně náročná, ale životnost takového materiálu je kratší. Způsob stárnutí je rovněž odlišný od přírodního kamene. Cena provedení ve výdusku je **65 000,-**.

Návrh restaurování a rekonstrukce zpracoval: MgA. Pavel Roleček

Restaurování polychromovaných sochařských uměleckých děl z kamene a nepolychromovaných sochařských uměleckých děl ze štuky a sádky.)

Ve Sklenařicích dne 3.12.2017